

Nr 360.

Av herr **Mogård m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 75, med förslag till ny provinsialläkartaxa.*

I samband med framläggandet av förslag till definitiv lönerreglering för förste provinsialläkare och provinsialläkare (Kungl. Maj:ts prop. nr 74) har Kungl. Maj:t i proposition nr 75 till innevarande års riksdag begärt riksdagens yttrande över bilagt förslag till ändringar i nu gällande taxa för arvode åt provinsialläkare för viss sjukvård och tjänsteförrättning.

Denna taxa antogs så sent som år 1918 och skilde sig från den förut gällande dels däri, att avgifterna bestämdes enligt graderad eller glidande skala, varvid graderingen ifråga om arvodet lades i läkarens hand, dels däri, att taxesatserna väsentligt höjdes. Såsom skäl för denna förändring beträffande avgiftsprincipen och de därmed för allmänheten följande förhöjda kostnaderna för läkarvård angavs nödvändigheten av ökade inkomster för provinsialläkarna, varigenom då rådande brist på tjänsteläkare väntades bli hävd. Det förmenades nämligen, att denna inkomstförbättring av hänsyn till statens hårt betungade ekonomi ej borde taga form av förhöjning av den fasta lönen utan lämpligast kunde ske genom hårdare debitering av patientavgifterna.

I nu föreliggande proposition till lönerreglering för provinsialläkarna föreslås en avsevärd löneökning, varigenom för det övervägande flertalet av nämnda tjänsteläkare slutlönen förhöjes med kr. 1,580. Redan i skrivelse den 5 augusti 1925 hade medicinalstyrelsen emellertid framhållit, att någon svårighet att få de lediga ordinarie provinsialläkaretjänsterna besatta icke rådde, varigenom förut anförda skäl för en inkomstökning för det närvarande icke kunde anses föreligga.

Då detta oaktat jämte avsevärd löneförbättring nu även föreslås ny provinsialläkartaxa, innebärande i vissa avseenden anmärkningsvärd höjning av arvodesbeloppen vid konsultation av provinsialläkare, måste detta ingiva allvarliga betänkligheter. Den högtstående svenska läkarekåren är förvisso värd sin hederliga försörjning. Dess krav på ökade inkomster böra dock ej taga form av en skärpt beskattning av den sjukvårdsbehövande allmänheten. De mindre bemedlade kunna härigenom bringas ur stånd att söka en behövlig läkarvård, medan åtskilliga komma att finna vägen till kvaacksalvaren lättare att gå, sedan läkartaxan höjts.

De väsentligaste höjningarna ha visserligen skett beträffande taxans maximumbelopp, ifråga om vilka ökningen blivit så gott som allmän. I den mån dessa

maximibelopp ej blivit de genomsnittliga prisen för läkarvården, skulle de likväl rättvisligen komma att uttagas av den ekonomiskt bättre situerade delen av allmänheten. Även här kunna förvisso med skäl starka betänkligheter mot en taxeförhöjning inställa sig, i synnerhet på den grund att inga uppgifter rörande den sannolika inkomststegring, vilken genom maximigränsens förhöjning kan förmodas inträda för provinsialläkarna, föreligger.

I ett avseende synes dock det framlagda taxeförslaget särskilt göra skäl för en bestämd kritik. Den avser förslaget om att nu gällande minimibelopp för arvode vid enkel rådfrågning å läkarstation må höjas från en krona till två kronor. Denna förhöjning kan visserligen synas ringa. Densamma kommer emellertid otvivelaktigt att huvudsakligen drabba den stora massan av samhällets ekonomiskt minst bärkraftiga medlemmar, för vilka i synnerhet vid inträdd sjukdom och därmed ofta förbunden oförmåga till inkomstförvärv en merutgift av en krona måste verka betungande och måhända lända till ett undvikande av att söka erforderlig vård hos den legitimerade läarkonsten. Samhället kan visserligen erbjuda läkarvård i vissa fall å fattigvårdens bekostnad. För många obemedlade torde fattigvård i detta hänseende likväl synas motbjudande. I varje fall bör en dylik beklaglig utveckling ej ske såsom en följd av att ökade inkomster skola beredas läkarna. Att märka härvidlag är också, att det i Kungl. Maj:ts prop. nr 76 äskade anslaget till lindring i de mindre bemedlades sjukvårdskostnader endast avser personer å landsbygden, boende minst en mil från läkare. Endast en ringa del av de obemedlade lärer kunna härigenom påräkna lindring i sina sjukvårdskostnader. Då maximibeloppet för enkel rådfrågning å läkarstation samtidigt föreslagits ökat till fyra kr., synes utan höjning av minimibeloppet provinsialläkarnas krav å ökade praktikinkomster kunna tillfredsställas.

Dessa synpunkter gälla även den föreslagna ökningen av arvodet för förnyelse av recept utan särskild rådfrågning.

På grund av vad sålunda anförts, hemställas,

att riksdagen ville besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts proposition rörande ny provinsialläkartaxa, att i § 2 mom. 1 bestämmes, att vid enkel rådfrågning å läkarstation minimibeloppet sättes till en krona och arvodet för förnyelse av recept till 50 öre.

Stockholm den 17 februari 1926.

Bertil Mogård.

C. Brännberg.

Ruben Wagnsson.

Alfr. Werner.

Herman Norling.

J. V. Mårtenson.

Anders Andersson,
Falkenberg.

F. O. Ericson.

Oscar E. Sjölander.

Karl Bergström.

Viktor Öhman.